

Grad af Interesse, bliver det næste Spørgsmaal: er det da for Tiden i en saadan Forfatning, som man ikke bør vedblive at lade det være i, og som gjør, at det er rigtigt og nødvendigt, at der skeer en Omordning. Med Hensyn hertil skal jeg tillade mig at henvise til, hvad den daværende høitærede Justitsminister udtalte under Finantsfagets Behandling paa den anden ordinaire Rigsdag — hans Udtalelse vil findes i Rigsdagstidenden Pag. 3416 — ved hvilken Leilighed han selv indrømmede, at der burde foretages Forandringer med Hensyn til Archivvæsenets Ordning i det Hele, førend man blev fuldstændig istand til at afsvige den af Udvalget gjorte Beskyldning, at Archivvæsenets Forfatning var maadelig. Jeg tillader mig at henvise til denne Udtalelse af den daværende høitærede Justitsminister, idet jeg dog skynder mig med at tilføie, at den Plan til en Ordning af Archivvæsenet, som indløb i det antydede Foredrag, kan jeg ligesaa lidt gaae ind paa idag, som jeg kunde gaae ind paa den dengang, og ligesom jeg dengang maatte bekæmpe den, maatte jeg, hvis den nu fremkom, end yderligere og bestemtere bekæmpe den. Jeg kunde fra samme Rigsdag tillade mig at henvise til den ærede Ordfører for Finantsudvalget, der, for at begrunde Udvalgets Dom om Archivvæsenet, at det var i en maadelig Forfatning og dog meget kostbart, henviste til, hvorledes Sager af stor Interesse baade for vor Krigshistorie og vor Finantshistorie ere gaaede op i Patroner eller paa anden Maade ødelagte. Man vil dog vistnok med mig være enig i, at den Ordning af Archivvæsenet, der ikke beskytter de allerinteressanteste Bidrag til vor Krigs- og vor Finantshistorie fra at anvendes til Patroner, ikke er i sin Orden. Men, for endnu kun at paaberaabe mig een Autoritet, skal jeg tillade mig at henvise til Folkethingstidenden for den første Rigsdag, Pag. 630, hvor den daværende høitærede Cultusminister, en Mand, om hvis Kundskab til saadanne Forhold der dog upaatvivleligt kun kan være en eneste Mening, udtrykkeligt siger, at den Plan, at der fra de enkelte Ministeriers Archiver skal afgives Alt indtil et vist ikke altfor sjernt Tid-

rum, for at det kan gaae over fra de Archiver, som ere til Brug for den daglige Forretningsførelse, til det Archiv, som egentlig er at betragte som Depostum for Historien, i hans Dine — som han udtrykker sig — i alle Henseender har Meget for sig. Det er imidlertid en anden Plan end den, hvormed den ærede Justitsminister fremkom, og man seer altsaa, at de to Mænd, der begge, hver fra sit Standpunkt, have havt rig Anledning til at blive bekendte med Archivvæsenet, uagtet de ikke have den samme Anskuelse om den Maade, hvorpaa Archivvæsenet bør ordnes, dog ere enige i, at en Omordning af det er ønskelig og nødvendig, og jeg skal, ligesom jeg før skyndte mig at tilføie, at jeg paa ingen Maade kunde gaae ind paa den daværende Justitsministers Anskuelse, her skynde mig at tilføie, at jeg derimod, saa at sige ubetinget, maa slutte mig til den af den daværende Cultusminister udtalte og i dette Dieblik af mig fremhævede Anskuelse.

Jeg tør ikke meget længe opholde det ærede Thing med denne Sag, og skal endnu blot, som et Bidrag til, at Thinget kan kjende den Orden, som finder Sted i Ministeriernes Archivvæsen, fremhæve, at, medens Justitsministeriet ganske vist har, saa at sige, alle sine Archivsager paa eet Sted — og det anseer jeg for at have foranlediget den forrige Justitsminister til at udtale sig, som han har gjort, — har Cultusministeriet, under den sidst astraadte Minister, udsondret til sit Archiv, saa at sige, Alt; hvad der vedkommer dette Ministerium fra Aar 1800 til Dato, men derimod har en saadan Udsondring saa langt fra fundet Sted med Hensyn til de andre Ministeriers Archiver, at f. Ex. Indenrigsministeren hvert Dieblik, naar han vil have et Papir, som han skal bruge, maa laane det fra Justitsministeriets Archiv, qvittere for det, bruge det og saa sende det tilbage igjen, at f. Ex. Finantsministeren maa søge sine Archivsager ikke i eet Archiv, men i 4 eller 5 Archiver, og saaledes kunde jeg gjerne blive ved at gaae rundt og vise, hvor Meget der er i dette Archivvæsen, som i det Mindste paa det Bestemteste strider mod mit Begreb om Orden.